

Sygn. akt VIII GC 1585/20 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Marcin Królikowski

Protokolant sekretarz sądowy Sylwia Głowska

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2021 r.

w Bydgoszczy na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka akcyjna w W.

przeciwko (...) S.A w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.825,88 zł (cztery tysiące osiemset dwadzieścia pięć złotych i osiemdziesiąt osiem groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot:

a) 4.225,88 zł od dnia 7 grudnia 2018r. do dnia zapłaty,

b) 600 zł od dnia 19 maja 2020r. do dnia zapłaty

II. w pozostałej części powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 549 zł (pięćset czterdzieści dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

VIII GC 1585/20

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w W. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 9.167,17 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

a) 8.567,17 zł od dnia 7 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty;

b) 600,00 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty

a także kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, iż jest nabywcą wierzytelności przysługującej M. K. z tytułu szkody komunikacyjnej z dnia 6 listopada 2018 r. wyrządzonej w jego pojeździe marki M. o nr rej. (...) przez kierowcę ubezpieczonego w zakresie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność, co do zasady, i wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie według kosztorysu w kwocie 10.755,86 zł. Powód podnosił, iż pozwany wykonując kalkulację kosztów naprawy tego pojazdu zaniżył wartości części

zamiennych, a także zaniżył stawkę za robociznę. Powód domagał się także zasądzenia kwoty 600,00 zł tytułem zwrotu kosztów prywatnej opinii. Ponadto, powód wnosił także o dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym w dniu 14 lipca 2020 r. w sprawie o sygn. akt VIII GNc 3198/20 Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy orzekł zgodnie z żądaniem powoda wyrażonym w pozwie oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wnosił o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany przyznał, iż przyjął odpowiedzialność za szkodę co do zasady i wypłacił odszkodowanie w kwocie 10.755,86 zł. W ocenie pozwanego wypłacone odszkodowanie w pełni pokryło powstałą szkodę. Pozwany kwestionował twierdzenia powoda, iż koszty naprawy tego pojazdu wyniosły 19.323,03 zł. Pozwany zarzucał także, iż poszkodowany M. K. jest przedsiębiorcą, podatnikiem podatku od towarów i usług, więc koszty naprawy tego pojazdu powinny być określone w kwocie netto, a nie w kwocie brutto. Pozwany wskazywał także, iż powód nie wykazał, czy poszkodowany naprawił uszkodzony pojazd i nie przedstawił rachunków za naprawę tego pojazdu. Pozwany zarzucał, iż koszty naprawy wskazane przez powoda są kosztami hipotetycznymi, a nie rzeczywistymi, które nie zostały wykazane przez powoda. Pozwany podnosił, iż informował poszkodowanego o możliwości naprawy tego pojazdu w warsztatach współpracujących z pozwanym, a także o możliwości nabycia materiałów blacharskich i lakierniczych za pośrednictwem pozwanego, a poszkodowany z tego nie skorzystał. Pozwany zarzucał również, iż prywatna opinia nie był przedmiotem przelewu wierzytelności i stanowi wydatek własny nabywcy wierzytelności. Koszt sporządzenia opinii stanowi koszt prowadzenia działalności gospodarczej przez powoda i dlatego też powód nie może domagać się zwrotu kosztów prywatnej opinii. Pozwany zarzucał także, iż uszkodzony pojazd został wyprodukowany w 2004 r., a w chwili szkody posiadał 14 letni okres eksploatacji.

W piśmie procesowym z dnia 14 października 2020 r. powód wnosił i wywodził jak dotychczas. Powód sprzeciwiał się skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne i wnosił o przeprowadzenie rozprawy.

W piśmie procesowym z dnia 25 marca 2021 r. powód wnosił o zobowiązanie biegłego do sporządzenia opinii uzupełniającej z wykorzystaniem wyłącznie nowych oryginalnych części zamiennych. Powód kwestionował wykorzystanie przez biegłego części oryginalnych o jakości „Q”.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 6 listopada 2018 r. w wyniku zdarzenia komunikacyjnego został uszkodzony samochód marki M. o nr rej. (...) należący do poszkodowanego M. K., a sprawca szkody był ubezpieczony u pozwanego od odpowiedzialności cywilnej.

(okoliczność bezsporna)

Pozwany przeprowadził postępowanie likwidacyjne w wyniku którego ustalił, iż w jego ocenie koszty naprawy uszkodzonego pojazdu wyniosły 10.755,86 zł. Pozwany wypłacił poszkodowanemu 10.755,86 zł

(dowód: pismo pozwanego – k. 27 akt, ustalenie wysokości szkody nr (...) – k. 28 – 32 akt)

Poszkodowany M. K. prowadzi działalność gospodarczą. Poszkodowany jest podatnikiem podatku od towarów i usług.

(dowód: akta szkody nr 2018110601309 – k. 62 akt, zaświadczenie w CEiDG – k. 26 akt)

W dniu 19 lutego 2019 r. poszkodowany M. K. zbył na rzecz (...) sp. z o.o. sp. k. w G. swoją wierzytelność wobec pozwanego z tytułu odszkodowania za uszkodzenie samochodu marki M. o nr rej. (...).

(dowód: umowa cesji wierzytelności – k. 21 - 24 akt)

W dniu 17 lipca 2019 r. poszkodowany (...) sp. z o.o. sp. k. w G. zbyła na rzecz powoda wierzytelność wobec pozwanego z tytułu odszkodowania za uszkodzenie samochodu marki M. o nr rej. (...).

(dowód: umowa cesji wierzytelności – k. 15 - 20 akt)

Powód zlecił (...) sp. z o.o. ustalenie kosztów naprawy w/w pojazdu. (...) sp. z o.o. ustalił, iż ustalil, iż uzasadniony koszt naprawy pojazdu marki M. o nr rej. (...) wynosił 15.613,25 zł netto, tj. 19.323,03 zł brutto. Za sporządzenie tego kosztorysu powód zapłacił kwotę 600,00 zł.

(dowód: rachunek nr (...) – k. 42 akt, kalkulacja naprawy nr 123/06/193 – k. 33 – 41 akt)

Ostatecznie Sąd ustalił, że rzeczywisty, uzasadniony technicznie koszt naprawy samochodu osobowego marki M. o nr rej. (...) w listopadzie 2018 r. przy zastosowaniu części oryginalnych o jakości „Q” wynosił 18.427,39 zł brutto, tj. 14.981,62 zł netto.

(dowód: opinia biegłego M. Ż. – k. 82 – 94 akt)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedstawionych przez strony, które nie budziły wątpliwości, co do swej autentyczności i nie były kwestionowane przez strony oraz na podstawie opinii biegłego M. Ż..

Sąd zaaprobował opinię biegłego J. M. jako pełną i logiczną w której biegły odpowiedział na wszystkie postawione przez Sąd pytania, w sposób wszechstronny wyjaśnił zagadnienia dotyczące kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu w tym kosztów robocizny, które obowiązywały na lokalnym rynku. Podkreślenia wymagało, że Sąd ocenia opinie biegłych pod kątem ich logiki, spójności oraz tego, czy odpowiadają na postawione tezy dowodowe (wyrok SA w Szczecinie z dnia 23 lipca 2014 r. III AUa 462/13 LEX nr 1527191). Opinia biegłego J. M. spełniła powyższe kryteria.

Podkreślenia wymagało, że Sąd ocenia opinie biegłych pod kątem ich logiki, spójności oraz tego, czy odpowiadają na postawione tezy dowodowe (wyrok SA w Szczecinie z dnia 23 lipca 2014 r. III AUa 462/13 LEX nr 1527191). Specyfika dowodu z opinii biegłego polega m.in. na tym, że jeżeli taki dowód już został przez sąd dopuszczony, to stosownie do treści art. 286 k.p.c. opinii kolejnego biegłego można żądać jedynie "w razie potrzeby". Potrzeba taka nie może być jedynie wynikiem niezadowolenia strony z niekorzystnego dla niej wydzźwięku konkluzji opinii. W innym wypadku bowiem sąd byłby zobligowany do uwzględniania kolejnych wniosków strony dopóty, dopóki nie złożona zostałaby opinia w pełni ją zadowalająca, co jest niedopuszczalne (wyrok SA w Katowicach z dnia 23 kwietnia 2013 r. I ACa 71/14)

Z uwagi na spójność opinii biegłego, który odpowiedział na wszystkie pytania postawione przez Sąd brak było podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanego o zobowiązanie biegłego do złożenia wyjaśnień na rozprawie lub do sporządzenia opinii uzupełniającej, a Sąd ten wniosek powoda oddalił.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt. 2,3 i 5 k.p.c. Sąd pominął przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka M. K. oraz wniosek z pkt. 7 sprzeciwu od nakazu zapłaty, albowiem z przyczyn opisanych szczegółowo poniżej, okoliczności, czy poszkodowany naprawił uszkodzony pojazd oraz w jaki sposób, nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Zatem prowadzenie tego dowodu prowadziłyby do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania.

Zaznaczyć tu należało również, iż przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd miał na uwadze treść art. 233 § 1 k.p.c., zgodnie, z którym Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie, pozwany nie kwestionował faktu wystąpienia kolizji drogowej na skutek, czego uszkodzony został uszkodzony samochód osobowy marki M. o nr rej. (...). Pozwany zarzucał, iż dokonał właściwej kalkulacji kosztów naprawy pojazdu, a strona powodowa nie udowodniła wysokości swojego roszczenia.

Zgodnie z art. 509 k.c. powód nabył od poszkodowanego jego roszczenie wobec pozwanego na podstawie umowy przeniesienia tej wierzytelności, co skutkowało wstąpieniem powoda w prawa i obowiązki pierwotnego wierzyciela pozwanego.

W świetle art. 509 k.c. przelew wierzytelności jest umową, na podstawie której dotychczasowy wierzyciel przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej, a przenoszona wierzytelność powinna być w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Wymagane jest wyraźne określenie stosunku zobowiązaniowego którego elementem jest zbywana wierzytelność, oznaczenie stron tego stosunku i przedmiotu świadczenia (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 26 lutego 2018 r. I ACa 851/17)

Przelew wierzytelności z art. 509 k.c. w relacji dłużnik cedowanej wierzytelności, a jej cesjonariusz powoduje zmianę podmiotu, któremu dłużnik powinien spełnić świadczenie. Z chwilą dokonania cesji nabywca wierzytelności uzyskuje status wierzyciela. Przy czym nie można pomijać, że cesjonariusz nabywa w drodze przelewu tylko tyle praw, ile przysługiwało jego poprzednikowi prawnemu - cedentowi. Z powyższego wynika, że cesjonariusz nie może żądać od dłużnika świadczenia w większym rozmiarze aniżeli mógł to uczynić cedent. Zatem poszkodowany miał prawo przelać na (...) sp. z o.o. sp. k. w G. swoją wierzytelność wobec pozwanego z tytułu odszkodowania za uszkodzenie samochodu (...) sp. z o.o. sp. k. w G., która obejmowała roszczenie główne, roszczenia uboczne, czy koszty sporządzenia prywatnej opinii. Natomiast spółka (...) miała prawo zbyć w/w wierzytelność na rzecz powoda.

Stosownie do treści art. 822 § 1 k.c. w wykonaniu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pozwany przyjął odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność ponosi ubezpieczony. Świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody (art. 805 § 1 i 2 k.c.). Przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej są: zdarzenie, z którym przepis prawny łączy odpowiedzialność odszkodowawczą, powstanie szkody oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem i szkodą (art. 361 k.c.). W przypadku wystąpienia wymienionych przesłanek naprawienie szkody, przez podmiot do tego zobowiązany, powinno polegać na przywróceniu w majątku poszkodowanego stanu rzeczy naruszonego zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może przewyższać jednak wysokości faktycznie poniesionej szkody.

Konkludując, umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego obowiązkiem ubezpieczenia za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym oraz wynikiem z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, o ile nie sprzeciwia się to ustawie lub właściwości (naturze) danego rodzaju stosunków (art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych). Świadczenie należne od ubezpieczyciela z tytułu umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały już w wyniku wystąpienia zdarzenia wyrządzającego szkodę osobie trzeciej, a który istnieje już od chwili wyrządzenia jej szkody.

W wypadku uszkodzenia rzeczy w stopniu umożliwiającym przywrócenie jej do stanu poprzedniego, osoba odpowiedzialna za szkodę obowiązana jest zwrócić poszkodowanemu "wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki, poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego, do których wydatków należy zaliczyć także koszt nowych części i innych materiałów, jeżeli ich użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy"(wyrok SN z dnia 20 listopada 1970 r., II CR 425/72 (OSNCP 1973. nr 6, poz. 111).

W ocenie Sądu obowiązek odszkodowawczy ubezpieczyciela aktualizują się z chwilą wyrządzenia poszkodowanemu szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy samochodu i czy w ogóle zamierza go naprawić (por. uchwałę SN z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, OSNC 2002, nr 6, poz. 74). W wypadku

uszkodzenia rzeczy w stopniu umożliwiającym przywrócenie jej do stanu poprzedniego, osoba odpowiedzialna za szkodę obowiązana jest zwrócić poszkodowanemu "wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki, poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego, do których wydatków należy zaliczyć także koszt nowych części i innych materiałów, jeżeli ich użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy"(wyrok SN z dnia 20 listopada 1970 r., II CR 425/72 (OSNCP 1973. nr 6, poz. 111).

Odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku. Efekt w postaci naprawienia szkody osiągnięty zostaje wtedy, gdy w wyniku prac naprawczych uszkodzony samochód doprowadzony zostaje do stanu technicznej używalności odpowiadającej stanowi przed uszkodzeniem. Za „niezbędne” kosztów naprawy należy uznać takie koszty, które obejmują przywrócenie uszkodzonego pojazdu do stanu jego technicznej używalności istniejącej przed wyrządzeniem szkody przy zastosowaniu technologicznej metody odpowiadającej rodzajowi uszkodzeń pojazdu mechanicznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/2003, Lex Polonica nr 361525, Biuletyn Sądu Najwyższego 2003/6 str. 4, Gazeta Prawna 2003/122 str. 26, Jurysta 2003/9-10 str. 54, OSNC 2004/4 poz. 51).

Odszkodowanie przysługujące na podstawie umowy ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu mechanicznego za szkodę powstałą w związku z ruchem tego pojazdu, ustalone według cen części zamiennych i usług, obejmuje kwotę podatku od towarów i usług (VAT) w zakresie, w jakim poszkodowany nie może obniżyć podatku od niego należnego o kwotę podatku naliczonego (por. uchwała SN z dnia 17 maja 2007 r. III CZP 150/06 OSNC 2007 nr 10, poz. 144, str. 1, Wsp. 2007 nr 22, str. 45, Biul. SN 2007 nr 5, Palestra 2007 nr 7-8, str. 276, MoP 2008 nr 19, str. 1037, Rzeczp., Legalis).

Odszkodowanie za szkodę poniesioną przez podatnika VAT na skutek zniszczenia rzeczy, nie obejmuje podatku VAT mieszczącego się w tej cenie, w zakresie w jakim poszkodowany może obniżyć należny od niego podatek o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu rzeczy (por. uchwała SN z dnia 22 kwietnia 1997 r. III CZP 14/97 OSNC 1997 nr 8, poz. 103, str. 34, PUG 1997 nr 7, str. 42, MoP 1997 nr 8, str. 321, Glosa 1997 nr 9, poz. 54, Rzeczp.).

Poszkodowany M. K. prowadzi działalność gospodarczą, jest podatnikiem podatku od towarów i usług. Uszkodzony samochód ciężarowy marki M. wchodzi w skład jest przedsiębiorstwa. Z tego względu odszkodowanie powinno być ustalone w kwocie netto, a nie w kwocie brutto.

W ocenie Sądu, kryteria doboru części zamiennych powinny zagwarantować przywrócenie pojazdu do stanu przed powstaniem szkody z zachowaniem bezpieczeństwa trwałości, niezawodności i estetyki stanu z przed powstania szkody. Strony sporządzając kosztorysy naprawy uszkodzonego pojazdu uwzględniły praktycznie ten sam zakres uszkodzeń, a różnica w ustalonych przez strony kosztach naprawy tego pojazdu wynikały m. in. z kwalifikacji niektórych części do naprawy zamiast wymiany, zaniżenia stawek za robociznę w stosunku do średnich stawek robocizny obowiązujących na rynku lokalnym, zastosowania części zamiennych o innej jakości.

Biegły w swojej opinii wskazał, iż biorąc pod uwagę stan techniczny uszkodzonych elementów pojazdu zakwalifikowanych jako do wymiany, uwzględnienie w analizie kosztów naprawy oprócz części zamiennych jakości „O”, dostępnych części zamiennych jakości „Q” pozwala w pełni na przywrócenie stanu pojazdu do stanu sprzed zaistnienia szkody, a więc na naprawę powstałej szkody według zasad określonych w art. 363 k.c. [...]. Zatem zasadne było wykorzystanie do naprawy tego pojazdu części zamiennych o jakości „O” i dostępnych o jakości „Q”, wskazanych w opinii biegłego sądowego. Konsekwencją tego było jednak również i to, że – stosownie do treści art. 6 k.c. – ciężar udowodnienia, iż w tym konkretnym przypadku reguła dotycząca zasadności wykorzystania przy ustalaniu wysokości odszkodowania cen części równoważnych oryginalnym nie będzie miarodajna, obciążał stronę powodową (art. 6 k.c.).

Odstępstwo od tej reguły odnosi się w szczególności do pojazdów będących jeszcze na gwarancji producenta, który wymaga od autoryzowanych warsztatów, by w ramach napraw gwarancyjnych korzystały wyłącznie z części zamiennych dostarczanych przez producenta pojazdów na potrzeby tych napraw. Może ono być związane także z wykazaniem, że zachodzi szczególny interes poszkodowanego uzasadniający dokonanie naprawy z wykorzystaniem części oryginalnych, np. gdy pojazd był dotychczas serwisowany i naprawiany wyłącznie przy użyciu takich części

- pochodzących bezpośrednio od producenta pojazdu, a kontynuacja takiej „historii” pojazdu może wpłynąć na jego wartość handlową, lub też gdy poszkodowany potwierdzi swój uzasadniony interes w dokonaniu naprawy z wykorzystaniem części oryginalnych przez to, że jej faktycznie dokona (zob. uzasadnienie ww. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2012 r., III CZP 85/11).

Żadnej z tego rodzaju okoliczności powód nie udowodnił jednak w niniejszej sprawie, a nadto, należało wskazać, iż uszkodzony pojazd był pojazdem posiadającym 14 letni okres eksploatacji w chwili powstania szkody. Stąd też, w ocenie Sądu nie jest uzasadnione ustalenie wysokości odszkodowania przy wykorzystaniu wyłącznie części oryginalnych (por. wyrok SO w Bydgoszczy z dnia 10 kwietnia 2019 r. o sygn. VIII Ga 223/18).

Bacząc na obowiązek minimalizacji szkody należy jednak dążyć do tego, aby poszkodowany realnie badał ekonomiczną rentowność podejmowanych działań, przynajmniej w takim samym stopniu, w jakim postąpiłby gdyby wydatek nie znajdował refundacji w odszkodowaniu. Biegły sądowy jednoznacznie wskazał, że zamontowanie w pojeździe części zamiennych nieoryginalnych oznaczonych znakiem jakości Q, mogłoby doprowadzić pojazd do stanu i wartości sprzed szkody, a ponadto wykonanie naprawy z użyciem takich części przywróciłoby walory użytkowe i estetyczne pojazdu sprzed szkody, a taka naprawa byłaby zgodna z technologią producenta.

W tym stanie rzeczy wydatek konieczny, obejmujący uzasadnione technicznie koszty naprawy pojazdu w listopadzie 2018 r. wynosił 14.755,86 zł netto, więc różnica pomiędzy wypłaconym przez pozwanego odszkodowaniem, a kosztem naprawy pojazdu wyniosła 4.225,80 zł.

Sąd zważył także, iż bez znaczenia był fakt, czy poszkodowany naprawił uszkodzony pojazd i nie przedstawił rachunków za naprawę. Przepis art. 822 § 1 k.c. modyfikuje normę art. 363 § 1 k.c. w ten sposób, że roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego przekształca się w roszczenie o zapłatę kosztów restytucji. Powstanie roszczenia w stosunku do ubezpieczyciela o zapłacenie odszkodowania, a tym samym zakres odszkodowania, nie zależą od tego czy poszkodowany dokonał restytucji i czy w ogóle ma taki zamiar (por. wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2018 r. II CNP 43/17). Dlatego też naprawa pojazdu przed uzyskaniem świadczenia od ubezpieczyciela i jej faktyczny zakres nie ma zasadniczego wpływu na powyższy sposób ustalenia odszkodowania (por. wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 marca 2018 r. VIII Ga 276/17).

W orzecznictwie niekwestionowane jest też stanowisko, że ubezpieczyciel nie może zmuszać poszkodowanego (lub jego następcy prawnego) do przedłożenia faktur i rachunków za wykonaną naprawę, gdy poszkodowany wybiera kosztorysową metodę likwidacji szkody. Wynika to z hipotetycznego charakteru szkody, która powstaje po stronie poszkodowanego już z dniem spowodowania uszczerbku majątkowego. Innymi słowy, szkoda jest pojęciem abstrakcyjnym, wyrażającym się zasadniczo w wyniku działania arytmetycznego, polegającego na porównaniu stanu majątku poszkodowanego przed i po zdarzeniu szkodzącym. Kwestia naprawienia lub nienaprawienia pojazdu przez poszkodowanego jest zasadniczo irrelevantna w procesie odszkodowawczym.

W ocenie Sądu, ponieważ pozwany zaakceptował prawa poszkodowanego do wyboru warsztatu samochodowego mającego naprawić uszkodzony samochód, to nie może tym bardziej kwestionować cen stosowanych przez ten warsztat naprawczy. Tym bardziej, iż stawki godzinowe ustalone przez biegłego, były średnimi stawkami obowiązującymi na lokalnym rynku w warsztatach nie będących autoryzowanymi serwisami obsługi pojazdów. Powód miał więc prawo dokonać naprawy pojazdu w wybranym przez siebie warsztacie naprawczym, którego ceny nie odbiegały znacząco od średniej obowiązującej na lokalnym rynku (por. wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 4 lipca 2013 r. VIII Ga 221/13).

Podkreślić należy, iż obowiązek poszkodowanego wynikający z art. 354 § 1 k.c. w zakresie minimalizacji szkody nie może być równoznaczny z obligacją skorzystania z możliwości przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody w warsztacie współpracującym z pozwanym, bądź też wymaganie, aby w każdym przypadku braku dostępności części uwzględnionych w kalkulacji pozwanego ubezpieczyciela we wskazanych tam cenach (z rabatem) zachodził

obowiązek skontaktowania się z pozwanym – o której to możliwości jedynie poinformowano poszkodowanego w procesie likwidacji szkody.

W ocenie Sądu przypisanie poszkodowanemu naruszenia tego obowiązku można byłoby rozważać tylko w razie wykazania świadomości i niedbalstwa poszkodowanego przy skorzystaniu z usług podmiotu stosującego stawki wygórowane (i to rażąco) w stosunku do występujących na lokalnym rynku, a następnie domagania się odszkodowania w zawyżonej wysokości na podstawie faktur za naprawę pojazdu (in concreto), co jednak w niniejszej sprawie nie miało miejsca (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03, OSNC 2004, nr 4, poz. 51). Podkreślić należy, iż poszkodowany – jeśli się na to zdecyduje – ma prawo swobodnie nabyć części niezbędne do dokonania naprawy w miejscu swego zamieszkania i nie ma obowiązku ich zakupu od podmiotu funkcjonującego w innej miejscowości, co każdorazowo wiązać się musi także z czasem transportu oraz problemami w razie ewentualnej reklamacji (por. wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 23 czerwca 2020 r. o sygn. VIII Ga 119/20).

Zatem, pozwany, skoro rozlicza szkodę kosztorysowo, nie wykonując naprawy uszkodzonego pojazdu, nie może „zmusić” poszkodowanego do korzystania z wybranych przez siebie warsztatów naprawczych, czy do korzystania z wybranych przez siebie podmiotów, które sprzedają części zamienne. Tym bardziej, że każdy warsztat naprawczy ma „swojego” dostawcę części zamiennych i może nie wyrażać zgodny na naprawę pojazdu na częściach zamiennych dostarczonych przez klienta.

Sąd zważył także, iż w myśl art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, a zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie (art. 14 ust. 1 z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych - Dz.U.2013.392 j.t.).

Sąd uznał również za uzasadnione zrekompensowanie powodowi kosztów związanych ze sporządzeniem prywatnej opinii, która służyła zweryfikowaniu stanowiska ubezpieczyciela i prawidłowości dokonanych przez niego wyliczeń. Jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 31 stycznia 2013 r. (sygn. I ACa 1011/12, LEX nr 1315710): „odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia majątkowego może - stosownie do okoliczności sprawy - obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego” (tak też: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 r., III CZP 24/04, opubl. OSNC 2005/7-8/117). Ponadto w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 września 1975 r., sygn. I CR 505/75 (nie publ., LEX nr 7747) wskazano, że „dokonana przed wszczęciem postępowania sądowego i poza zabezpieczeniem dowodów ekspertyza może być istotną przesłanką zasądzenia odszkodowania. W takim wypadku koszt ekspertyzy stanowi szkodę ulegającą naprawieniu (art. 361 k.c.).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 822 § 1 k.c. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.825,88 zł. Orzeczenie w części dotyczącej odsetek Sąd wydał zgodnie z art. 481 k.c. (pkt. I wyroku)

Na podstawie art. 822 § 1 a contrario w zw. z art. 6 k.c. Sąd oddalił roszczenie powoda ponad kwotę 4.825,88 zł, albowiem powód nie wykazał, iż uzasadnione technologicznie koszty naprawy tego pojazdu przekroczyły kwotę 14.981,62 zł netto (pkt. II wyroku)

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów wyrażoną w art. 100 k.p.c. Na koszty procesu po stronie powoda w kwocie 3.217,00 złożyły się opłata skarbową od pełnomocnictwa 17,00 zł, opłata od pozwu 500,00 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 1.800,00 zł (§2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie – Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.) oraz 900,00 zł z tytułu zaliczki wykorzystanej na poczet opinii biegłego. Pozwany podniósł natomiast koszty w wysokości 1.817,00 zł na co składały się opłata skarbową od pełnomocnictwa 17,00 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 1.800,00 zł (§ 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

Powód wygrał proces w 53% i uległ pozwanemu w 47 %, stąd też stosując zasadę rozdzielania kosztów i wzajemnej kompensacji, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 549,00 zł (pkt. III wyroku).

(...)

(...)